

ZIMNÍ BITVA

Jean-Claude Mourlevat

Jean-Claude Mourlevat

- ▣ 1952 Ambert (Francie)
- ▣ Otec – mlynář
- ▣ Studium ve Štrasburku, Stuttgartu a Bonnu (germanistika)
- ▣ Učitel němčiny na SŠ (Francie, Německo)
- ▣ Od 80. let divadlo (režisér, herec)
 - one-man-show Guedoulde
- ▣ Literární debut 1998

Jean-Claude Mourlevat – tvorba

- ▣ Pro děti a mládež (od přečtenářského období po adolescenci)
- ▣ Různé žánry (pohádky, realistické prózy, fantasy, sci-fi aj.)
- ▣ Odkazuje k pohádkám bratří Grimmů, Čaroději ze země Oz, starým národním pověstem (Řecko a jiné)
- ▣ Dominance knih pro předškolní a mladší školní věk
 - *Regarde bien* (2001), *Historie de l'enfant et de l'oeuf* (2005), *Kolos et les quatre voleurs* (1998), *Le petit royaume* (2000) aj.
- ▣ Pro starší školní věk (a adolescenty)
 - *A comme voleur* (1998), *Hannah* (2002), *La Ballade de Cornebique* (2003)

Zimní bitva

- ▣ *Le Combat d'hiver* (2006)
- ▣ Baobab 2008 (překlad Helena Beguivinová, ilustrace Juraj Horváth) – edice BigBao
- ▣ S podporou francouzského Ministerstva zahraničí, Velvyslanectví Francouzské republiky v ČR a Francouzského institutu v Praze
- ▣ Dosud jediná autorova kniha přeložená do češiny

LE
COMBAT
D'HIVER

JEAN-CLAUDE MOURLEVAT

GALLIMARD JEUNESSE

ZIMNI
BITWA

Jean-Claude Mourlevat

BAOBAB

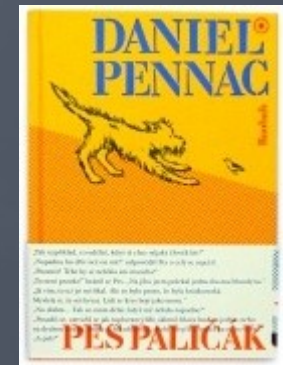
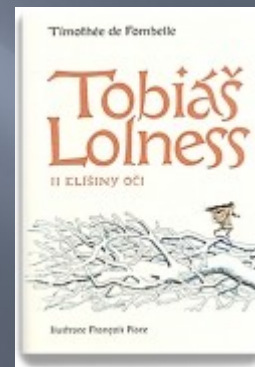
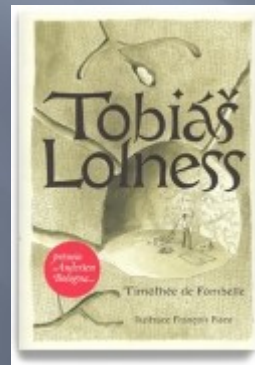
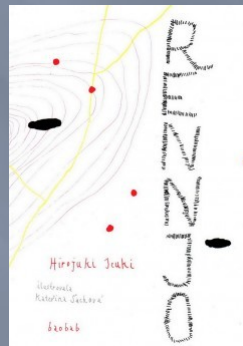
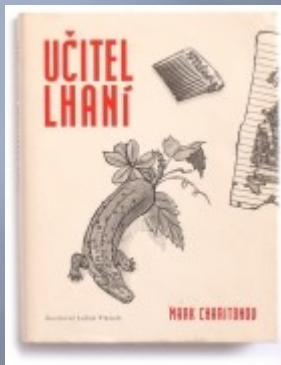
Juraj Horváth

- ▣ Grafik, ilustrátor, malíř
- ▣ S manželkou vedou nakladatelství Baobab
- ▣ Podrobný medailonek [ZDE](#)

Edice BigBao

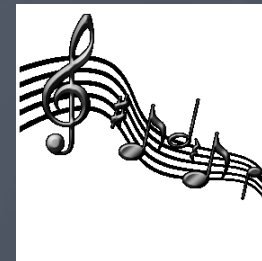
- ▣ Nakladatelství Baobab
- ▣ „velké romány pro velké čtenáře“

Kathleen Ferrierová (1912 - 1953)

- ▣ Britská zpěvačka (kontraalt)
- ▣ Zemřela nečekaně na rakovinu
- ▣ Lidová píseň Blow the wind southerly

Zimní bitva - ohlas

- ▣ Úspěch u francouzských kritiků, ocenění (mj. Prix Saint-Exupéry, Prix Sorcière)
- ▣ V ČR Zlatá stuha 2008 (za překlad)

„Atraktivita knihy Zimní bitva nespočívá pro české čtenáře jen v dobře promyšlené dějové lince a kvalitně budovaných postavách. Dráždivé může být pro Středoevropany i konfrontování s načrtnutým modelem nedemokratického státu. Protože dnešní mládež vnímá totalitní interval českých dějin již výhradně coby záležitost historickou, má Zimní bitva potenciál zpřístupnit jí tento kontext.“

„Fantastického v tomto textu nacházíme málo, respektive skoro nic. Snad jen ti honící psi, vyšlechtění zabijáci, oběti lidí a lidské zvrhlosti. Otevíráme nadčasový, bezčasový příběh o životě v diktatuře. Příběh o strachu a udávání. O pomstě, krutosti i nenávisti. ■.■ Čteme příběh o útěku ze sirotčince, hledání minulosti a vlastních kořenů, výpověď o prvních láskách. Nahlížíme svět dětí a dospělých, svět tichého, časem sílícího odporu proti totalitnímu režimu. Příběh vypovídá o historické paměti a revoluci.“

MORAVCOVÁ, Martina. Tři z Baobabu. *Host do školy*, 2009, č. 1, s. 29.

„Na Mourlevatově knížce je fascinující především to, jak dokáže klasické schéma ‚putování na draka‘ využít nově a jak přitom buduje atmosféru. Ne náhodou příběh začíná v říjnu s finále na sněhu. Zima tu je jako stavební prvek atmosféry země-vězení nebo líp země-gulagu. A proti tomu má dobro jen jednu obranu – horká srdce. A jeden hlas. To je krapítko novum, které tu tuším ještě nebylo... Kdysi poslední odpor proti Falanze zažehávala jistá umělkyně svým božským hlasem. A ejhle, nyní nový odpor zažehává její dcera hlasem skoro stejným. Přiznám se, že tenhle motiv, motiv důležitý a stavební, mě při druhém čtení už zlobil. Jeho patos jsem čul jako přehnaný a intelektuálský, tedy poněkud proti žánru. Stejně jako rozhodující okamžik bitvy, kdy vojsko kapituluje z důvodů, které by prošly snad v nějakém lyrickém žánru... ale o tom tu povídat nebudu, poněvadž to je na úplném konci a pověděl bych asi zbytečně mnoho.“

PLESKA, Gabriel. Strhující příběh v znepokojivých souvislostech. *Tvar*, roč. 19, č. 13, s. 21.

(recenze je také dostupná na: <http://www.citarny.cz/index.php/noveknihy/knihy-od-10-let/beletrie-od-10-let/1247-kdy-nezabije-bude-zabit>)

Žánr?

(Pozn.: následující stránky předkládají pouze definice některých žánrů, neříkají, čím kniha je)

- ▣ Utopie = „žánr fantastické literatury líčící alternativní model společenského uspořádání v pomyslné zemi.“
 - Vážná
 - Komická

 - Antiutopie/ dystopie = „Varovně laděná negativní varianta utopie, projektující možná rizika budoucího společenského vývoje“ (někdy považována za samostatný žánr)

- ▣ Sci-fi (science fiction) = „druh fantastické literatury, tematicky čerpající z poznatků moderní vědy a techniky; na rozdíl od fantastiky pohádkové, démonologické, iracionální opírá se fantastika s. f. o obecné povědomí o současném stavu vědy a jejích vývojových možnostech“

VLAŠÍN, Štěpán a kol. *Slovník literární teorie*. Praha: Československý spisovatel, 1977, s. 343.

▣ Fantasy?

- Mnohost definic
- Pringle: „literatura zrozená z touhy srdce“
- Vlašín (1977): fantastická literatura = „souhrnné označení pro literární díla, vytvářející obraz skutečnosti za pomoci prvků smyšlených, tj. takových, které neodpovídají běžné zkušenosti ani obecně platnému pojetí a nazírání světa“
- ...

Vztah utopie – fantasy (- sci-fi) blíže viz NOVÁKOVÁ, Luisa. Utopie Thomase Mora jako součást literárního rodokmenu science fiction a fantasy. In *Současnost literatury pro děti a mládež*. Liberec: Technická univerzita v Liberci-Nakladatelství Bor, 2009, s. 101-110.

„A pozor! Mourlevat v Zimní bitvě přidává ještě jeden zvláštní rozměr: do toho eposu se nám míchá první láska a nejhlavnější z hlavních hrdinů je skoro pořád holka. To je taky příchuť v žánru dosud asi neznámá... chlapce možná trochu zarazí - ale třeba se svět v tomhle trochu změnil. Vlastně jo, já myslím, že změnil.“
(G. Pleska - viz výše)

